

Gorenjski glas

G L A S I L O O K R A J N E G A O D B O R A O F K R A N J

Leto II. — Štev. 10

Kranj, 10. marca 1949

Cena din 2.—

VAŽNO OBVESTILO OOOF

V nedeljo 13. marca ob 8. uri zjutraj bo v dvorani Prešernovega gledališča v Kranju OKRAJNA PREDKONGRESNA KONFERENCA OF, katere naj se udeležijo vsi izvoljeni delegati.

Iz sekretariata OOOF
Kranj

Volitve delegatov so dokazale strujenost ljudskih množic z našo Partijo

31 vaških odborov je volilo 100% Kranj, Tržič, Golnik in drugod so tekmovali v prostovoljnem delu

Nedeljske volitve delegatov za okrajno konferenco OF so ponovno dokazale vso nezlomljivo voljo našega ljudstva za izvedbo socializma. S tem je dalo vse ljudstvo krepak odgovor vsem Informbirovcem, da ga nobene klevete in napadi na Centralni Komitet KPJ ne morejo odvrniti od sodelovanja z našo Partijo. Razgibanost pri volitvah, ki se je stopnjevala od ure do ure, tekmovalne med posameznimi vaški mi in mestnimi odbori, prekipevajoče razpoloženje pri prostovoljnem delu, so jasni dokazi zaupanja v Partijo, njeno vodstvo in težnjo po čimprejšnji zgraditvi socializma.

Številni vaški odbori so že v prvih dopoldanskih urah dosegli 100% udeležbo. Pri tem so se kosale male gorske vasice z mestnimi volivnimi enotami. Partizanski kraji iz Selške doline so dale prve 100% rezultate. Dražgoše, Studeno, Ravne, Martinj vrh, Kal še in Topole so sledile tradiciji narodno osvobodilne borbe ter so do zadnjega volivca glasovali za socialistično bodočnost. Tudi ostali kraji v Selški dolini, ki so za 1 ali 2% zaostali za prednjimi vasi, so dokazali predanost Osvobodilni fronti in Partiji. Češnjica, Podlonk, Davča, ti in Partiji. Dolnja vas, Sorica, Zali log, Bukovca in Bukovščica so tekmovali v dosegu številnejše udeležbe.

Mesto Tržič, ki je napovedalo tekmovanje vsem odborom OF v okraju se je borilo, da odnese prvenstvo. Že v zgodnjih dopoldanskih urah je doseglo 5 volivnih enot polno udeležbo, pri končnem rezultatu pa ga je prekosla Škofja Loka s svojimi 99,2%. Kranj se je razgibal v prostovoljnem delu. S svojimi 96,05% udeležbo pri volitvah pa se je tesno približal Tržiču, ki je dosegel 97% udeležbo.

V Poljanski dolini je med prvimi dosegla 100% novo ustanovljena kmečka

V borbi za Slovensko Koroško ne bomo nikdar popustili!

Množični zbori ob priliki sklepanja mirovne pogodbe z Avstrijo so pokazali popolno povezanost našega ljudstva s slovenskim življenjem na Koroškem. Že v času osvobodilne borbe ni za Slovence obstajala meja na Karavankah. Gorenjski in koroški partizani so tesno sodelovali pri unčevanju okupatorja na slovenskih tleh in je bila Gorenjska in Koroška ena sama strnjena fronta slovenskih borcev proti fašizmu in vsem zatiralcem slovenske samostojnosti.

Mesto Kranj je na množičnem zboru dne 2. marca 1949 manifestiralo za združitev Slovenske Koroške. Mladinski zbor I. gimnazije je zapel dve koroški narodni pesmi in partizansko pesem. Deklamacija „Pod Peco“ je povedla zbrane v razpoloženje zatiranih, a borbениh koroških Slovencev. Tovariš Bavdek je podal pregled 100-letne, zlasti narodno osvobodilne in sedanje borbe proti germanizaciji in maršalizaciji Slovenske Koroške. Odposlane so bile re-

solucije na Svet namestnikov zunanjih ministrov dr. Alešu Beblerju, zastopniku FLRJ v Londonu ter Izvršnemu odboru OF za Koroško.

V Tržiču je govoril minister Fajfar Tone, kjer je zbral ljudstvo zahtevalo priključitev Slovenske Koroške k LRS. Enako so zahtevali prebivalci Železnikov in okolških vasi, v Škofji Loki in Zireh, kjer so se vršili množični zbori o koroškem vprašanju.

Vprašanje priključitve Slovenske Koroške globoko zadeva vso slovensko javnost. Metode koroških Avstrijcev in imperialističnega tabora so spoznavali Slovenci že v predvojni Jugoslaviji, med vojno ter v nekdanji in sedanji Avstriji. Postopek KPA v tem vprašanju dokazuje, da je popolna svoboda in demokratičnost za slovenske Korošce dosegljiva samo v FLRJ.

Slovenski narod je vajan borbe. Tudi v tej bo zmagal pod vodstvom svoje Partije.

obdelovalna zadruga 24. december. Svojo voljo po izgraditvi socialističnega gospodarstva na kmetih so potrdili tudi z glasovanjem. Ne smemo pozabiti oddaljene Leskovicke, kjer niso volile samo 4 osebe. Prav tako številno so volili vaški odbori Poljane, Vinharje, Gornje in Dolnje brdo, Volča, Delnice in Volaka. Svojo solidarnost z mednarodnim gibanjem, ki ga utrjuje naša Partija in borbo, ki jo vodi naša Partija za priključitev Slovenske Koroške k LRS, so potrdili obmejni kraji tudi pri teh volitvah. Jezersko, Sv. Ana, Sv. Katarina in vsi odbori pod Karavankami so manifestirali za politiko, ki jo vodi naša Partija v vseh življenjskih vprašanjih Slovenskega naroda.

Tudi dolinski kraji kakor Duplje, Golnik, Loka, Zvirče, Sv. Neža, Visoko, Retnje, Breg, Naklo, Podbrezje, Podtabor, Preddvor, Bašelj, Sora, Draga, Virmaše, Zabnica in nešteto drugih krajevnih odborov je z visokimi rezultati izrazilo svojo politično zavest.

V volivno aktivnost na Golniku so se vključili tudi tamkajšnji oficirji. Jutrtranja budnica, prostovoljno delo, polna udeležba so bili izrazi njih pripadnosti k Osvobodilni fronti in Partiji.

Nekoliko slabše so volili v bogatih ravninskih-kulaških krajih. Vendar tudi tam je močno prevladovalo trezno presojanje naše politične in gospodarske dejavnosti ter se je zopet izkazala trezna presoja naših delovnih ljudi, kakor ob vseh važnejših mejnikih našega družbenega življenja. V nekaterih krajih je zavest množic nadvladovala zavest krajevnih aktivstov in volivnih komisij, ki so predčasno zaključili volitve ter so zato ljudje, ki bi radi volili, niso mogli izraziti svoje volje.

Okraj Kranj je s svojimi doseženimi 92,97% potrdil pravilnost politike naše Partije in Osvobodilne fronte ter je tudi to pot glasoval za socializem.

Frontovci v Kranju so dan volitev proslavili s prostovoljnim delom

Že nekaj dni pred volitvami so se frontovske organizacije in sindikalne podružnice s formiranjem delovnih brigad pripravljale na proslavitev tako pomembnega dne, kot so bile volitve v organe OF. Pripravljale so se za delovno akcijo na dan volitev, ki naj bi bila nekakšna delovna manifestacija ob pričetku prostov. dela v letošnjem letu.

6. marca je prav na vseh gradiliščih delovno ljudstvo Kranja pokazalo svojo zavest s tem, da se je množično odzvalo pozivu OF k prostovoljnemu delu. Frontovci so delali na gradilišču stanovanjskih blokov, ki jih hočejo čimprej dograditi, fizikturnemu stadionu, zadržni ma domovoma na Primskovem in v Struževem, pripravljali so pesek za gradnje v gramoznih jamah, gradili so na gradilišču novega Standarda, podirali so nepotreben zid v Gregorčičevi ulici, čistili mesto itd.

Na dan volitev je 850 prostovoljcev opravilo 2400 ur prostovoljnega dela. Rezultat: dela so sledeči:

Izkopanega jarka za kanalizacijo 79 m³, prevožene zemlje s samokolnicami 53 m³, pripravljene peska za zadržni dom v Struževem 15 m³, Podretega zidu v Gregorčičevi ulici 20 m³, zloženih desk na žagi v Kokrici 74 m³, zasutega jarka na gradilišču Standarda 18 m³, splanjanega zemljišča na Standardu 65 m³, navoženega peska 43 m³, nanošenega kamna na gradilišču 12 m³, nasekanih drv 18 m³, očiščene ceste v mestu 1 km, izkopanih temeljev za zadržni dom v Struževem 3 m³, raztovrjenega je bilo tri vagone premoga in 1 vagon kemikalij, 105 pionirjev pa je čistilo šolsko dvorišče, pota okrog šole in obrezovale sadno drevje.

Pri delu in udeležbi so se najboljše izkazale brigade Iskre, Okrajne mlekarnice in mlekarske šole, Tekstilnega tehnikuma, Standarda, Ekonomskega

tehnikuma, Pošte, Frontne brigade Struževa in Centra.

Primer visoke politične zavesti in vzor vsem prostovoljcem je bil na gradilišču Standarda tovariš Cej Jožef, ki je zaposlen kot vratar v tej tovarni. Tovariš Cej je invalid, ki mu manjka leva roka pod laktom, a desna roka nad laktom in ki se je obvezal, napraviti v letošnjem letu 100 ur prostovoljnega dela, kot vsak drugi, dela zmožen član Fronte. V nedeljo je celo dopoldne prenašal tramove in opravljal vsa druga teža dela kljub telesni invalidnosti.

Tudi na gradilišču zadržnega doma v Struževem je delal 60% invalid tovariš Stamenič Milan. Tudi ta se je v letošnjem letu kot lani obvezal, da bo postrtovalen pri prostovoljnem delu.

Na glavnem gradilišču pri stanovanjskih blokih je bila montirana zvočna naprava, ki je prostovoljce med delom stalno obveščala o volivnih rezultatih, o poteku prostovoljnega dela, ki se je istočasno vršilo na ostalih gradiliščih in o vseh drugih dogodkih dneva. Organizacija dela je bila popolna in so graditelji veselo in zadovoljno razpoloženi zapustili gradilišča. Večina se jih je zbrala na Titovem trgu, kjer jih je v kratkem nagovoru pozdravil sekretar MK KPS tov. Andrej Brovč, ki je pohvalil najboljše, dal pr znanje vsem in jih pozval tudi vnaprej na tako požrtvovalno in disciplinirano delo. Nedeljski prostovoljci naj bodo vzgled vsem prostovoljcem v letošnjem letu!

Prav tako so v Tržiču na dan volitev tekmovali v prostovoljnem delu na raznih gradiliščih, kjer se je dela udeležilo nad 400 frontovcev. Nepopolna poročila o udarniškem delu članov fronte na dan volitev prihajajo z vseh krajev našega okraja, med drugim iz Golnika, Jezerskega in Puterhova, ki govore o množičnih akcijah.

Delovni kolektiv tekstilne tovarne Inteks, Kranj je prejel priznanje vlade FLRJ

Dne 27. II. 1949 je bila delovnemu kolektivu Tekstilne tovarne Inteks v Kranju slovesno izročena prehodna zastava vlade FNRJ, diploma in nagrada kot točasnemu najboljšemu kolektivu tekstilne industrije Jugoslavije.

Pomočnik ministra lahke industrije vlade FNRJ, tovariš Veber, je izročil zastavo dvakratnemu odlikovancu, novatorju tovarišu Stanetu Semrovu. Čestital je zbranim delavcem k velikemu uspehu, ki so ga dosegli v drugem planškem letu in jih pozval, naj jim bo zasluženo priznanje vzpodbuda za še večje delo in uspeh v Titovi petletki.

Slovesni izročitvi zastave so prisostvovali: pomočnik ministra za delo tov. Ganziti, odposlanec Glavne direkcije zvezne tekstilne industrije tovariš Palatinuš, predsednik centr. uprave zveze tekstilcev tov. Pandža, član glavnega odbora ZSS tovariš Bore, predstavnica mestnega komiteja, direktor Tiskanine, direktor Save, tovarne gumijevih izdelkov in direktor Tekstilindusa, ki so pozdravili in čestitali delovnemu kolektivu.

Direktor tovarne, tovariš Drago Škorjanc je v svojem govoru nakazal naloge tovarne v letošnjem letu ter opozoril na napake, ki jih mora delovni kolektiv kot nosilec prapora dela brezpogojno odstraniti. Ob zaključku slovesnosti je predsednik sindikalne podružnice tov. Mede prečital obveznosti, ki si jih je zadal kolektiv na svoji redni letni skupščini.

S slovesnosti, katero so iskreno poživljale pevske točke društva Prešeren in pa domači tovarniški orkester, so bile odposlane pozdravne resolucije maršalu Titu, vladi FLRJ, ministru industrije tov. Gaziju, Centralnemu in glavnemu odboru ZSJ, centralni upravi zveze tekstilcev in Glavni direkciji zvezne tekstilne industrije, v katerih se delovni kolektiv obvezuje, da bo tesno strnjen okoli svoje Partije in Tita sprejel sklepe svoje part. organizacije za svoje sklepe.

Angela Šušteršič
Dopisujte v „Gorenjski glas“!

V. Redno zasedanje Okrajnega Ljudskega odbora v Kranju

Gospodarsko-politično poročilo predsed. OLO Kranj tov. Trojar I. o delu in nalogah OLO Kranj za leto 1949

V soboto, dne 5. marca 1949 ob 8. uri zjutraj je bilo v dvorani Prešernovega gledališča v Kranju V. redno zasedanje Okrajnega ljudskega odbora Kranj, ki so se ga poleg članov IO OLO udeležili tudi vsi izvoljeni poslanci Okrajne ljudske skupščine, a kot gosta tov. Kržišnik Anton, minister za soc. skrbstvo LRS in tov. Por Janez, ljudski poslanec republiške skupščine Slovenije.

Po zvolitvi delovnega predsedstva, verifikacije komisije, zapisnikarjev in overovateljev zapisnika, je odposlan pozdravni telegram predsedniku Vlade LRS tov. Mihi Marinku, nakar so bili zapriščeni tri novo izvoljeni okrajni ljudski odborniki. Ko je nato delovni predsednik tov. Urbanc Štefko predlagal dnevni red, ki je bil soglasno sprejet, je kot prvi dobil besedo predsednik OLO — tov. Trojar Ivan, ki je med drugim dejal sledeče:

TOVARIŠI LJUDSKI ODBORNIKI!

V svojem poročilu bi se najprvo dotaknil politične situacije našega okraja in pa politične situacije v svetu v kolikor se nanaša na nas.

V zadnjem času, to je po zadnjem zasedanju Okrajnega ljudskega odbora smo vrgli vse sile za graditev socializma na vasi. Z dobrim političnim delom v Poljanski dolini smo ustvarili ugodne pogoje za osnovanje kmečko-obdelovalnih zadrug, ter postavili dve kmečko-obdelovalni zadrugi „Mali vrh“ in „24. december“. Zasluge za to, kar bom še kasneje omenil ne gredo samo IO in vam tovariši odborniki, ampak v glavnem gre ta zasluga tamkajšnjim aktivistom, ki so znali ljudem prikazati pravilno pot za izboljšanje življenjske ravni našega delovnega kmeta. Poleg tega pa smo med tem časom postavili tudi tri združne ekonomije ter pripravili teren, da bomo v kratkem času nanovo vzpostavili 11 združnih ekonomij in 2 kmečko-obdelovalni zadrugi. V zvezi s tem je nujno, da razširimo naše delo, da zanesemo močan val združnega gibanja v sleherno vas, da razgibamo najširše ljudske množice, da zainteresiramo za to stvar vsakega posameznika, ker edino na ta način si bomo izboljšali življenjski standard, obenem pa preprečili vsako špekulacijo na račun delovnega človeka.

Tov. predsednik je nato izložil objektivne težave, ki so nastale z resolucijam Informbiroja, ki jih pa naše ljudstvo premaguje in s tem daje dokaze, da smo zreli za socializem. Med ostalim se je dotaknil tudi zasedanja namestnikov zunanjih ministrov štirih velesil v Londonu, ki se pogajajo o mirovnih pogojih z Avstrijo. Podčrtal je naše upravičene zahteve in pravico do Slovenske Koroške.

Iz njegovega nadaljnega izlaganja je razvidno, da je v proračunu zajeta postavka za vzgojo kadrov, za dvig razgledanost ljudskih odbornikov, tako da bi v letošnjem letu vsestransko razvili naše gospodarstvo čim bolj z lastnimi silami. Okrajni ljudski odbor je v letošnjem letu organiral več tečajev za odbornike krajevnih ljudskih odborov, toda odziv je bil razmeroma slab, ker se je posameznih tečajev udeleževalo komaj 50% krajevnih ljudskih odborov. Vršili pa so se tečaj: za predsednike KLO, za poročevalce finančne službe, za kmetijstvo, za gozdarstvo, za komunalne zadeve, za delovne odnose in za trgovino in preskrbo. Na tečajih je bilo 233 krajevnih ljudskih odbornikov. Ta številka nam pove, da v posameznih krajevnih ljudskih odborih še vedno vlada nezumevanje pri odbornikih do važnosti dviga na strokovnem in političnem polju, kar je za vsako grajo. Poleg teh tečajev je IO organiziral na šestih področjih tečaje za uslužbenke raznih ustanov, podjetij in uprav. Do danes obiskuje te tečaje 361 uslužbenec, ki bodo polagali ob zaključku strokovne izpite. Glede važnosti vloge planske komisije, kmetijstva, komunalnega gospodarstva in turizma je v tem letu

dan poseben poudarek in je s tem v zvezi narastlo število uslužbenec pri teh poverjeništvih, dočim se je znižalo v administrativni stroki.

VAŽNE ZNAČILNOSTI PRI RAZVOJU NAŠEGA GOSPODARSTVA

V predlog proračuna se je vnesel prilično visok znesek za ekonomije, katere so bile ustanovljene za dodatno preskrbo delavcev in nameščencev. V našem okraju obstoja 23 raznih ekonomij, za večina teh se moramo za pretekla leta pohvalno izražati. Zato je potrebno, da v letošnjem letu in to ne samo Izvršni odbor, ampak sleherni odbornik okrajnega ljudskega odbora in sleherni aktivist OF da vso skrb ekonomijam, da ne bomo več po masovnih sestankih čuli upravičene kritike naših volivcev glede nepravilnega gospodarstva posameznih ekonomij. V preteklem letu kljub ogromnemu številu kmetijskih gospodarstev v našem okraju nismo dobili na trgu dovoljni količin sočivja, in ravno te ekonomije morajo zamašiti vrzel. Vsled tega smo iz našega proračuna investirali primerne vsote denarja za rastlinjake, kokošnjake in svinjake in jim s tem ustvarili objektivne možnosti za nemoteno gospodarstvo.

O izvršitvi plana v kmetijstvu za leto 1948, sem govoril že na zadnji skupščini, kakor tudi o uspehih in pomanjkljivostih, ki so bile s tem v zvezi, potrebno pa bi bilo prikazati sedanje stanje in važne naloge za bodoče:

Po zadnjem popisu in geometrijskih ugotovitvah, je v našem okraju 43.223 ha obdelovalne zemlje in pašnikov, od tega 12.106 ha njiv, 1.286 ha sadovnjakov, 167 ha vrtov, 16.186 travnikov in 13.449 pašnikov ter 29 ha močvirja.

Po sektorjih je kmetijska površina po sedanjem stanju razdeljena z ozirom na lastništvo takole:

Državna posestva, republiška: 0,25% njiv in 0,12% vse obdelovalne zemlje; posestva ljudskih odborov: 0,39% njiv in 0,19% vse obdelovalne zemlje; industrijske ekonomije in ekonomije ustanov: 1,36% njiv in 0,86% vse obdelovalne zemlje; kmetijske obdelovalne zadruge: 0,5% in 0,58% vse obdelovalne zemlje; združne ekonomije: 1,69% njiv in 1,23% vse obdelovalne zemlje; privatni sektor: 95,73% njiv in 97,02% vse obdelovalne zemlje.

Kot je razvidno so od socialističnega sektorja najmočnejše zastopane industrijske ekonomije, vključno temu, da imajo tudi kmetijske zadruge precejšnje površine zemlje, vendar so v toliko na slabšem, ker so se začele kasneje ustanovljati in so dobila posestva s slabšimi poslopji ali pa celo brez njih.

Kljub temu imajo posestva kmetijskih zadrug veliko možnost razvoja, ker se jim priključijo tudi vsa zemlja iz agrarne skupnosti; to so planinski pašniki, ki so temelj za uspešno rejo plemenske živine. Poleg tega bodo ta posestva kmetijskih zadrug kot predhodna oblika obdelovalnih zadrug v bodoče deležna mnogo več pomoči in podpore, zlasti po reorganizaciji OZKZ-ja, katere kmetijski odsek bo skrbel le za združna posestva in kmetijsko obdelovalne zadruge, skupno s poverjeništvom za kmetijstvo, da bo njihov proizvodni plan izpolnjen in celo pod ugodnimi pogoji prekoračen. Zaradi navedenih težav je ponekod reorganizacija posestev kmetijskih zadrug zaostala in bo vsled tega moral IO z OZKZ-jem nuditi več pomoči in instrukcij pri reševanju posameznih problemov na licu mesta.

Glede obdelovalnih zadrug moramo ugotoviti, da se je v preteklem letu zelo malo delalo na tem, da bi bili ljudje na vasi seznanjeni o raznih oblikah obdelovalnih zadrug, o organizaciji dela v njih, o prednosti skupne obdelave, o nagemninj za zemljo, kako se izplačujejo nagrade za storjeno delo in da vsak zadrži tudi ohišnico, kjer redi kravo, prašiče in perutnino. Šele v zadnjem času je IO na pobudo okrajnega komiteta

KPS to vprašanje vzel za prioriteto in lahko rečem, da smo vsaj v grobih obrih seznanili večino naših kmetov o prednjem vprašanju. Ustanovljeni sta bili dve obdelovalni zadrugi v Poljanski dolini. Pri tej ustanovitvi se je pokazalo delo domačih aktivistov in pravilna gospodarsko-politična zavednost poljanskega kmeta, ki je razumel potrebo po ustanovitvi zadruge, uvidevši boljši način gospodarjenja, ki je mogoč le v večjih obratih, pa tudi koristi, ki jih bodo imeli pri tem posamezniki in skupnost. Na splošno je vladalo mišljenje, da na Gorenjskem še ne obstoja možnost ustanavljanja višjih združnih oblik, kar pa je sedaj ovrženo s pobudo terena samega in bomo sedaj imeli lažje delo, ko se je prebila prva ledina. Celotni oblasti in politični aktiv bo ugotavljal razpoloženje ljudi, ter jih poučeval o vsem, kar morajo vedeti o zadrugi in usmeril vso pomoč tam, kjer zasluži zdravo iniciativo ter pripravljenost. Po drugi strani pa bo IO okrajnega ljudskega odbora stopil na pot vsakomur, ki bi hotel zavirati naš delovni polet pri izgradnji lepšega življenja na vasi, ker dobro vemo od kje izvirajo taka dejanja in sovražna stremiljenja dela velikih kmetov. Poudariti pa moram, da bomo ustanovljali obdelovalne zadruge le na prostovoljnem vključevanju kmetov, zato moramo ostro obsoditi take elemente, ki danes govore, da so in bodo naše zadruge ustanovljene pod pritiskom.

Kot za socialistični, tako je tudi za privatni sektor v tem času najvažnejša organizacija priprav za pomladne setve in nato izvedba pomladne setve po sprejetem setvenem planu. Da bo izvršni odbor, oziroma poverjenišтво za kmetijstvo kot operativni vodja setvene akcije v stanju pravočasno in v redu izvršiti postavljene naloge ima letos sestavljene širše setvene komisije. Prav tako morajo KLO-ji imeti letos večje setvene komisije, kot dosedaj, predvsem pa bolj delovne in sestavljene brez kulakov in ljudi, ki se nočejo zavedati kako važen faktor je setveni plan pri graditvi socializma. Od pravilno sestavljenih komisij z gotovostjo pričakujemo, da ne bodo pustile, da bi ostal najmanjši košek orne zemlje neobdelan in neposejan, vemo tudi, da bodo sejalnice tako razporedili, da bodo pravilno izkoriščene in da bodo tudi poskrbeli, da bo bajtarjeva njiva pravočasno obdelana in posejana. Končno bodo taki člani setvenih komisij tudi poskrbeli, da bodo popisi posevkov točni in pravočasno sestavljeni ter poročila v določenih rokih odposlana, da bodo OLO ter naša vlada sami prišli do točne evidence glede orne in posejane površine. V teh komisijah ne sme biti nobenega člana, ki bi ščitil saboterje in prikrival njihove utaje posevkov. Točna evidence, ki jo moramo letos brezpogojno doseči, nam bo omogočila pravilno obremenitev po velikostnih skupinah posestev, hkratu pa izvajanje pravilne politike na vasi, to je zaščita malega kmeta.

Po nepopolnih podatkih popisa živine, ki se je nedavno vršil nam kaže, da se je v našem okraju živinoreja vseh vrst dvignila za ca 10%. Letošnji plan živinoreje moramo brezpogojno in dosledno izvesti, da zvišamo 10% prirastek, obenem pa izpolnimo obvezno oddajo klavnine živine. Neobhodno je potrebno, da ob tej priliki ponovno poudarim negospodarsko poslovanje onih krajevnih ljudskih odborov, ki so dovolili oddajo telce, za katere smo mnenja, da bodo sposobni za plemo. Dogaja se še vedno, da tudi gospodarstva z večjo obvezno oddajo skušajo zavlačevati kritje glavnih obvez s tem, da dajo na račun enoletne telce ali junca, vključno temu, da imajo odraščeno živino, kar je negospodarsko in je dolžnost KLO-jev, da to prepreči.

Da bodo imeli KLO-ji sedaj, ko je popis izvršen vsak čas skozi celo leto stalno evidenco, je nujno potrebno, da takoj pristopimo k temu delu. Predlagam, da sprejmemo odločbo ali sklep o obveznem

vodenju evidence nad prodano, zamejnano, o prirastku in nakupu vse živine.

V sadjarstvu sta bila prirejena dva tečaja. Prvi o škropljenju sadnega drevoja in drugih zaščitnih merah v krajih, ki so napadeni po ameriškem kaparju, drugi pa o precepljanju ter sajenju in gnojenju. Priznati moramo, da se pri nas kmetijske zadruge večinoma bolj trgovske in bo pri njih treba napraviti preokret s preusmeritvijo dela, tako, da bo glavna njihova naloga doseči večjo in čimprejšnjo socialistično kmetijsko proizvodnjo.

Vzporedno z izboljšanjem naše kmetijske proizvodnje se izboljšuje tudi prehrana našega delovnega ljudstva. Rezultati naše preskrbe, gledani v merilu področja OLO so bili leta 1948, in prav tako v začetku leta 1949, z ozirom na izredne težkoče, na katere smo naleteli, sicer le relativno dobri. Vendar pa, ako pogledamo te rezultate v luči absolutnih števil, pa nam tudi dokazujejo, da smo kljub neštetim pomanjkljivostim in napakam, ki so se delale in katere smo neprestano odpravljali, da smo dosegli vrsto uspehov, ki govore o tem, da so bile osnovne naloge z izjemo nekaj primerov v okraju vedno uspešno opravljene.

Ker so podatki o zajamčeni preskrbi poznani in so v glavnem veljavni v širšem smislu in prav tako niso edini pokazatelj, ki kaže položaj preskrbe pri nas, bom navedel predvsem tiste številke, ki kažejo uspehe dela našega OLO na tem področju, ki so karakteristični za delo Izvršnega odbora.

Predvsem gre tu za izkoriščanje lokalnih virov in preskrbe z tistimi predmeti, ki niso predmet zvezne in republiške preskrbe. Na teh se najočitneje kaže, koliko je bil naš upravni in zlasti trgovinski aparat v stanju izvršiti svoje naloge.

V letu 1948 smo imeli v likvidaciji privatne trgovine. Le tem je uspelo obdržati v rokah dokaj močne ovire za preskrbo tržišč. To so bili predvsem nekateri špekulantsko nastrojeni kmetje in delno obrtniki (vrtnarji), ki so s svojo proizvodnjo povrnili, mleka, jaje in drugih artiklov dvignili cene pridelkom do nemogoče rasti. Tedaj socialistični sektor še ni bil sposoben z gospodarskimi ukrepi preprečiti na eni strani pomanjkanje in na drugi pa nemogočih cen drobnim tržnim artiklom.

Da bi se preprečilo še nadaljnje takšno stanje, je v skladu z nalogami, ki so bile postavljene s strani višjih organov oblasti, naše poverjenišтво za trgovino in preskrbo pristopilo k nekaterim ukrepom, ki so situacijo v najkrajšem času izpremenile.

S pravilno linijo je naš trgovski aparat ob naslonitvi na kmetijske zadruge skoraj docela obvladal situacijo s tem, da sta državni in združni sektor usmerjala cene odločno navzdol in to ne z administrativnim, temveč z ekonomskim posegom v obliki znatnih količin, ki so prihajale na trg s strani teh podjetij. Na ta način smo v tržni sezoni l. 1948 krili predvidene potrebe mestnega prebivalstva in ustanov takole:

zelenjava v juliju 118%, v avgustu 120%, v septembru 97%, v oktobru 121%, v novembru 99%;
sadež v juliju 100%, v avgustu 92%, v septembru 70%, v oktobru 121% v novembru 50%;
krompir v juliju 59%, v avgustu 130%, v septembru 132%, v oktobru 71%, v novembru 100%;
mleko v juliju 120%, v avgustu 122%, v septembru 90%, v oktobru 70%, v novembru 83%.

Zadovoljitev trga s tem vsekakor še ni bila popolna, vendar pa so že te količine, katere je dostavil na trg državni in združni sektor in deloma regros povzročila, da so cene postale dosegljive delovnemu človeku, in da se je razen mleka nabavljalo to blago v takih količinah, da so mu omogočile zadovoljivo

(Nadaljevanje na tretji strani)

Iz V. rednega zasedenja Okrajnega ljudskega odbora v Kranju

dopolnitev k vsakdanji prehrani. S tem je bil problem v glavnem ugodno rešen in špekulacija s temi artikli na trgu onemogočena.

Glede na izkušnje v letu 1948., so se za pravočasno odstranitev teh napak v letu 1949., že sedaj naredili ukrepi, tako, da bo prebivalstvo pravočasno preskrbno ljeno in še boljše, kakor lansko leto. To nam garantira setveni plan industrijskih nam ekonomij, kar je dokaz, da smo se na sklonili predvsem na male kmete v teh okoliših, od katerih bomo odkupovali kontrahirane površine po vezanih cenah.

Tudi v pogledu oskrbovanja trga z industrijskim blagom v prosti prodaji in z izdelki hišne obrti je nasproti prejšnjim letom silno narastlo. V letu 1948. so naša trgovska podjetja nabavila na prostem trgu iz lokalnih virov za 92 milijonov dinarjev industrijskega blaga in ročnih izdelkov ter isto toliko prodala, kar pomeni, da je povprečno vsak potrošnik v okraju nabavil za 1.226 dinarjev raznega blaga po prostih cenah. Iz same hišne obrti smo odkupili raznih drobnih predmetov (košar, igrač, galanterije, lešene robe) v vrednosti 8.000.000 dinarjev. V tem letu pa se bo prosta prodaja z uvedbo plana II. še silno povečala, kar v znatni meri okrepi družbeni standard v okraju.

V zajamčeni preskrbi z industrijskim blagom pa smo doslej krili potrebe 93% na potrošniške nakaznice in 54% na dopolnilne bone. Velik porast prebivalstva v našem okraju zahteva od nas ogromne naloge v prehranjevalnem aparatu. Vsled tega smo izdali na podlagi zvezne uredbe o obveznem pitanju prašičev, obreze posameznim kmečkim gospodarjem, kakor tudi obvezen odkup živine v letu 1949.

Plan za obvezno pitanje prašičev pri večjih gospodarstvih je popolnoma dosegljiv, kljub nekaterim prigovorom, da istega ne bo mogoče doseči radi pomanjkanja plemenskih svinj in odojkov, za kar pa so si krivi veliki kmetje sami, ker so v mesecu decembru brez vsake šnokolih potreb ali celo iz sabotaže klali živali, ki so jim bila potrebna za nadaljnje vzreje. Takim kmetom mi ne bomo prizanašali, ampak bomo od njih zahtevali to, kar bi lahko vzredili. Trdno jih bomo prijeli in onemogočili njihovo sabotersko delo.

Nato je tov. predsednik podrobno navajal obremenitev posameznih gospodarskih posestev po velikostnih skupinah. Pri tem se je upoštevalo, da so manjše posestne skupine obremenjene večinoma z lažjimi prašiči kot večje. Plan odkupa živine v letu 1949. je z ozirom na velike potrebe vsekakor v sok in bo potrebno prav pri tem posvetiti mnogo pozornosti in truda, da se bo pravilno izvajal.

ŽE V TEM LETU SMO IZVRŠILI ODKUP RAZNIH PRIDELKOV

Glede odkupov raznih pridelkov, o čimur se je poročalo na zadnjem zasedanju, bom dodal še rezultate onih odkupov, ki so se izvajali še v letu 1949. Tako je bil odkup ajde izvršen 145%, fižola 113%, koruze 127%, prosa 47%, oljaric 2,3%.

Pri tem je treba upoštevati, da so na račun premalo odkupljenega prosa bile oddane druge kulture, to je ajda in fižol tako, da je skupni odkup vseh treh vrst bil dosežen 100%. Za te oddaje so bili zadolženi samo večji posestniki in v kolikor se je kdo oddaji izognil na račun drugega, bodo te količine naknadno izterjane.

Izredno slab odkup oljaric, ki so trenutno najbolj kritično blago, dokazuje, da plan teh posevkov ni bil izvršen, ker kmetje industrijskim rastlinam niso pridajali nikake važnosti. Krivda tako slabega odkupa leži tudi na Izvršnem odboru, ker ni v zadostni meri kontroliral svojih uslužbencev, ki so bili zadolženi z izvršitvijo plana setve.

Vprašanje trošenja blaga na račun preveč ali nepravilno izdanih živilskih kart je še vedno izredno važen in ga bo potrebno še bolj zaostri. Za vprašanje pravnega dodeljevanja živilskih kart bo potrebno v največji meri zainteresirati množične organizacije, ter se osloniti predvsem na njihovo sodelovanje in pomoč. Ljudi pa, ki so odgovorni, da posamezniki neupravičeno prejemaajo karte ali pa previsoko kategorijo, pa nenehno razkrinkavati in kaznovati.

V letu 1948. se je pri OLO ločilo od poverjeništa za kmetijstvo in gozdarstvo samostojno poverjeništo za gozdarstvo in lesno industrijo. Prvoten promet z lesom se je zajel potom kmetijskih zadrug pod vodstvom OZKZ-ja. Ta preosnova je terjala mnogo časa in naporov, predno so se posamezni lesni oddelki osamosvojili in začeli s svojim delom. Tako KZ — Besnica, Kokra in Šenturška gora, kjer je les glavni proizvod. Ako kritično pregledamo delo gozdnega gospodarstva, lahko ugotovljamo, da so uspehi skromni, ker smo se v prvi vrsti bavili s letnim planom. Plan sečnje za promet v letu 1948. je znašal okroglo 140.000 m celokupne lesne mase. Od tega je bilo 125.000 m tehničnega lesa, in 14.700 m drv. Plan sečnje v zadrugnem sektorju je bil v letu 1948. dosežen le 80%, za kar so največ krive razne reorganizacije gozdnega gospodarstva in izredno nepovoljno vreme.

Plan sečnje za leto 1949. znaša 151.230 kub. metrov celotne lesne mase, to je za 11.230 m več kakor lansko leto. Ker pa znašajo zaostanki iz preteklega leta precejšnjo količino, je letošnji posek še toliko večji. Nikjer ni slučaj, da bi se gozdi opustošili. Res je, da so zaloge lesa v kmečkih gozdovih precej pod normalo, toda tega ni krivo naše dvo-

letno plansko gospodarstvo, temveč drobna parcelacija kmečkih gozdov ter dolgoletno brezobzirno kapitalistično izkoriščanje kmeta po številnih lesnih trgovcih, prekupevalcih in špekulantih.

SKRBA ZA ČIM POPOLNEJŠO IZOBRAZBO NAŠE MLADINE

Nato je tov. predsednik omenil gradnje, ki so se zvršile v preteklem letu kot so poljska opekarna v Češnjevku, stanovanjski blok v Trziču, stanovanjski blok v Kranju in je pri tem naglasil, da so v gradnji še tri šole sedemletke in to v Zeleznikih, v Dupljah in Zireh. Obnova šole Sv. Lenart bi bila lahko že gotova, če bi krajevni funkcionarji posvetili več pažnje delovni sili. V splošnem je problem gradnje in popravi šol v našem okraju zelo velik in se kljub velikim potrebam, radi premajhnih finančnih sredstev ne bo mogel izvršiti v celoti. Storilo se bo vse, kar bo nujno potrebno, da se zadosti krajevnim potrebam. Z gledišča, da šole dajejo nove prepotrebne strokovnjake na gospodarskem polju, tako kmetijstvu, industriji, obrti, prometu in trgovini, je potrebno, da šole vzgajajo mladino v socialističnem duhu. Taká mladina bo znala braniti pridobitve NOB in naše socialistične revolucije. Da bo zato sposobna in povsem predana socialistični izgradnji naše domovine in mednarodnemu delovnemu internacionalizmu, uvajamo v naših šolah naučno in vzgojno delo s stališča graditve socializma in z gledišča, da je šola in vzgoja sama sebi namen. Lahko trdim, da je večina naših šol že včlenjena v današnjo politično in gospodarsko borbo in da je nosilka družbene ideologije. Seveda pri tem naletavamo na velike težkoče pri saboterskem odklonu nekaterih izjem naših učiteljev, ki je še vedno naklonjen kleru in ki hoče našo mladino odtujiti pravi in resnični izobrazbi.

Danes delujejo v kranjskem okraju vse osnovne šole, katerih je 62 in jih poseča 8.838 učencev in učenk. V lanskem letu smo na podlagi petletnega plana odprli sedemletke v Predvdvoru, Križah, Zeleznikih in na Trati. Tako deluje v našem okraju sedaj 6 sedemletk, katere obiskujejo 383 učencev in učenk, kar predstavlja 66% po predvidenem planu. Z novimi sedemletkami bomo začeli v Voklem, Zabnici in morda v Predosljah, tako, da bomo še pred zaključkom plan izpolnili v celoti.

Močno se je dvignilo število dijakov v gimnazijah. Preteklo leto je imel prvi razred gimnazije v Kranju le 4 vzporednice, letos se je dvignilo na 10 vzporednic, tako, da smo morali odpreti novo gimnazijo v Kranju. Danes deluje v okraju 5 gimnazij: 2 v Kranju, po ena v Trziču, Škofji Loki in Zireh, ki štejejo 2.069 dijakov. Dotok učencev v nižje strokovne šole pa ni zadovoljiv. Na splošno lahko ugotovljamo, da našemu prebivalstvu še ni v dovoljni meri zna-

na možnost nadaljnega šolanja v nižjih, srednjih in višjih strokovnih šolah. Naša naloga v tem letu je, da zainteresiramo in izvršimo tudi v tem predvideni plan, da bomo vzporedno z ostalim gospodarskim dvigom, dvignili tudi naš kader. Možnosti študija in učenja ima danes vsakdo. V lanskem letu je izdano za podpore revnim dijakom iz okrajno prosvetnega sklada 250.000 dinarjev.

Dijaške domove imamo v Kranju, Trziču in Škofji Loki, ki oskrbujejo 230 dijakov, v Predvdvoru Dom bosanskih otrok, ki jih vzdržuje ljudska republika Bosna in Hercegovina, v Smedniku pa Deško vzgajališče, kjer jih je 150. Oddelek za težko vzgojivive otroke imamo pri osnovni šoli v Kranju in Škofji Loki.

V skrbi za zdravje učencev je v preteklih počitnicah IO izdal 250.000 dinarjev. Tako so bile organizirane počitniške kolonije naših otrok v Slovenski Bistrici, pri Bohinju in na Otoku Krku, kjer je letovalo 800 otrok. V Kranju imamo tudi Mladinski dom za sirote in zapuščene otroke, kjer živi 90 sirot. V zadnjem letu smo ustanovili tudi več DID-ov in Dečjih jasli, kar pa vsekakor še ne zadošča našim potrebam. Vsled tega je IO na podlagi Zvezne uredbe predpisal posameznim večjim tovarnam, da morajo do konca tega leta odpreti otroške jasli. Danes obiskuje razne DID-e v Kranju in Trziču 250 otrok. To pa radi tega, ker do danes zmogljivost teh DID-ov ni večja.

V lokalnem gospodarstvu so lansko leto bile zgrajene tudi sušilnice. Na Bleguški planini se je začela graditi planinska staja, ki je potrebna, da se letos dokonča. Prav take staje pa bi bile potrebne tudi drugod kot n. pr. v Bistrici nad Trzičem, kjer je med vojno pogorela. Lansko leto smo nadaljevali z gradnjo ceste Rudno—Dražgoše in je spodnji ustroj dovršen do spodnjega dela vasi. Pri popravilu in delni preložitvi ceste Podobeno—Javorje, so zemeljska dela že skoraj na vsej dolžini dovršena. Na okrajni cesti Trebija—Savodenj je cestišče na večjih krajih razširjeno, da je bilo popravljenih več ovinkov in cestiščno. Na cesti Gorenja vas—Lučine je bil obnovljen lesen most, dolg 34 m. Okrajna cestna mreža je v preteklem letu znašala 234,5 km: na vsakih 5—7 km je zaposlen 1 cestar. Za posipavanje cest se je porabilo v preteklem letu 3.127 m³ gramoza. Vseeno pa še niso naše ceste dovolj oskrbovane, kar bo treba v tem letu izboljšati in z udarnim delom popraviti naše cestno omrežje. V tem letu imamo v planu dovršitev 92 hiš in 87 hlevov članom obnovitvenih zadrug, s čimer bodo končana vsa dela razen pri Obnovitveni zadrugi Dražgoše, kjer je storilnost mnogo večja.

V javnem prometu je bilo v preteklem letu prevoženih 150.104 km od teh s tovornem 106.400 km. V gospodarskem (Nadaljevanje na četrti strani)

Kako je Angela postala prvoborka v socialistični izgradnji

Mala Angela, hči čevljarja Štibelja iz Struževega, si je v otroški domišljiji predstavljala novi Kranj z velikimi tovarnam čisto po svoje. Pričarala si je pred svoje duševne oči velike, nadvse lepe hiše, prav tako lepe in raznolike, kakor so bile podobne v kalejdoskopu, prikupni igrački, ki ji jo je bila podarila mati. Te hiše so ljudje imenovali tovarne.

Porajanje novega mesta, industrijskega središča Slovenije, je vplivalo tudi na družino čevljarja Štibelja. Življenje je postajalo vse težje. Angelin starejši brat se je odločil, da bo šel v Kranj v tovarno, da bi bil družini v pomoč. Ko se je odpravljal prvič na delo — v novi svet, mu je Angela zavidala. Delala je v očetovi delavnici in je vsak večer željno pričakovala brata, da pride iz „Jugobrune“. In v mali, ozki kuhinji ji je ob takih večerih pripovedoval brat o tovarni.

Velika industrija je bila družini Štibelj v škodo. Tovarne in trgovine v novem mestu so počele dušiti njeno obrt,

delo je bilo iz dneva v dan manj. Vse je kazalo, da bodo tudi ostali otroci morali na delo v tovarno.

Pripovedovanje o življenju v tovarni je Angela tudi tedaj rada poslušala, nje-no zanimanje je celo raslo. „Ni bilo govora samo o visokih dimnikih in velikih jeklenih strojih, ki v enem dnevu izgotove toliko platna, da bi ga zadoščalo za vse Struževo“. Brat ji je počel pripovedovati tudi o ljudeh: o delavcih, o starih mojstrih, ki so prišli s Štajerskega in so vodil nove delavce. Te ljudi je Angela hotela videti. — Videla jih je kmalu; videla jih je, ko je postala tekstilna delavka. — To je bilo leta 1924.

Mnila so leta. Angela je spoznala nove stroje, pridobila si je strokovno znanje, razvijala se je v sposobnosti, a hkrati s tem so bledele in izginjale iluzije o velikem mestu, polnem lepih trgovin, o mestu, v katerem se „lepo živi“. Vsak njen prosti čas je bil izpolnjen s skrbjo, kako in od česa bo živela, kako bo razdelila beden zaslužek na hrano, obleko in obutev. Nežbežna skrb za

vsakdanje življenje je bila tista velika sila, ki je Angelo povezala z ostalimi delavkami. Nevzdržne razmere so jih družile. Stari napredni delavci so jim odkrivali vzroke njihove skupne bede, vli-val so jim vero v lastno moč, vero v lepšo prihodnost.

Angela se spomnja, kako se je pred dvaindvajsetimi leti po vseh delavnicah razširil poziv: — Štrajk! To se je zgodilo jeseni 1936.

— Kdo bo štrajkal?

— Vsi — se je glasil odgovor.

Stroji so nekaj dni stali. A ko je bila stavka končana, so bili najboljši tovariši vržen na cesto. Tudi Angela je bila med njimi. Mnogo strojev je stalo. Bila je med najboljšimi delavkami, veljala je za dve drugi. To so lastniki vedeli in so jih spet dali na delo. Toda odtlej je bila vsa drugačna. Prva stavka, ki jo je doživela in v kateri je z vneto sodelovala, jo je prerodila, zgradila je novo Angelo Štibelj, kasnejšo ilegalno delavko, najvnetejšo borko za plan in udarnico. (Nadaljevanje prihodnjic)

„V Kranj so prišli tuji. Kranj hočejo razširiti v veliko mesto.“ Take in podobne vesti so vznemirjale okoličane.

Sprejetje proračuna in sklepov na V. rednem zasedanju OLO v Kranju

prometu je bilo prevoženih 360.244 km od teh odpade na tovar 288.080 km. Vse to znaša v našem prometu izkoriščanje 73%, v gospodarskem pa 79%. Za poživitev in boljše izkoriščanje prometa, pa smo v začetku tega leta pristopili k ustanovitvi Okrajno-avtotaksi podjetja.

V predvojaško vzgojo je zajetih 56 vaških in 18 industrijskih centrov v našem okraju s trenutno 2.435 mladincev. Vrše se seminarji s komandirji centrov redno vsak mesec in s političnimi voditelji vsakih dva meseca enkrat. Povsod se opaža, da krajevni ljudski odbori in uprave posameznih podjetij kažejo nedovoljno zanimanje do predvojaške vzgoje in da zato vse delo leži doslej na komandirjih. Dosedanji potek in uspeh predvojaške vzgoje pa je pokazal, da je to močan politični vzgojni činitelj pri izoblikovanju socialistične zavesti zlasti na vasi, zato bo potrebno vložiti še več pomoči in kontrole v predvojaško vzgojo.

V letu 1948 je bilo iz Okrajnega proračuna v socialne namene izplačano 4.400.000 dinarjev. Dodatno pa se je izven proračunskega soc. fonda in patronatov za socialno nezaščitenih izplačalo še 800.000 dinarjev. To so veliki zneski, ki jasno kažejo trud ljudske oblasti do olajšanja težkega položaja socialno nezaščitenih, po drugi strani pa velikanško dediščino neurejenih socialnih razmer, ki smo jih podedovali po predprilski Jugoslaviji in okupatorju. V našem okraju smo v preteklem letu ustanovili tudi razne socialne ustanove.

Tudi v letošnjem proračunu so predvideni zneski za socialne ustanove in za razne podpore. Stremeti pa moramo, da bomo potom organizacije OF in raznih patronatov v največji meri razbremenili naš proračun, a da pa bomo po drugi strani čim več nudili socialno ogroženim ljudem.

Ob sklepu svojega poročila je tov. predsednik tudi omenil, da se je bila pri IO v preteklem letu obrazovala okrajna kontrolna komisija, ki ima nalogo spremljati delo državne uprave, odkrivati napake, analizirati pomanjkljivosti dela in dajati pomoč pri delu.

Delo OLO je bilo v preteklem letu, z ozirom na naloge ogromno, je rekel tov. predsednik, ne morem pa trditi, da smo ga v vsem dosledno izvršili, kajti napake so bile in tudi bodo, toda IO kot celota se je vedno boril proti tem napakam in jih je v veliki meri odklanjal. Ena največjih zaslug za uspešno izvajanje nalog pa ima tov. tainik Kristan Milan, ki nas po novi službeni potrebi zapuša.

Z mislijo, da bo to leto od nas terjalo še več naporov kakor preteklo, da zmoremo dokazati, da smo sposobni zgraditi socializem v naši domovini, pozivam vse odbornike, da še odločneje izvajamo smernice KP in sklepe II. plenarnega zasedanja CK KPJ in da se še trdneje združimo okoli generalnega sekretarja KPJ tovariša Tita, ker le tako smo lah-

ko prepričani, da si bomo s tem ustvarili sebi in našim potomcem lepšo in srečnejšo bodočnost.

Govor predsednika OLO tov. Trojar Ivana so navzoči sprejeli z navdušenim poslanjem.

Za tem je tov. Cirk Milan, poverjenik za finance podal obširno poročilo o predlogu proračuna za leto 1949, ki predvideva 80.445.000 din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Razen tega pa je zapopadeno in izvenproračunskem poslovanju v svrhu investiranja za kapitalno izgradnjo in v družbeno koristne investicije 27.116.000 dinarjev in prav toliko izdatkov. Dohodek tega zneska bo zmoglj. v iz dobičkov in amortizacije lokalnih podjetij.

Med važne izdatke spada gradnja Doma učencev v gospodarstvu v Kranju, ki bo krit iz proračunske vsote z 3.834 tisoč dinarji, dočim bo ostal del padel na izven proračunsko poslovanje. Za dvig kadrov je predviden izdatek 600 tisoč dinarjev, za predvojaško vzgojo 300.000 dinarjev in za investicije v kmetijstvu 488.000 dinarjev. Razen tega bo izdano za ekonomije mest Kranja, Škofje Loke in Tržiča 1.800.000 dinarjev. Prosveta dobi, nešteti zdržavanje šol in prosvetnih ustanov 1.800.000 dinarjev a za zdravstvo je odrejeno 2.925.000 dinarjev.

Za socialno skrbstvo pa je predviden znesek 5.860.000 din. Tov. Cirk Milan je na koncu obrazložil proračun in poudaril pr. tem, da bomo s krajevnimi samoprispevkji dopolnili vse kar manjka v okvirnem planu.

Po poročilih se je razvila nadvse živahna diskusija, v katero so poleg številnih okrajno ljudskih odbornikov posegla tudi minister Kržišnik Anton in tov. Krstan Milan. Diskusija je kritično pretresla vso snov in odobrila proračun.

Na popoldanskem zasedanju se je nadaljevalo z dnevnim redom zasedanja in so izvršene dopolnilne volitve v IO. Izvoljeni so tovariši: Kramar za poverjenika za delo, Bavdek Dušan za prosveto in Žakelj Vinko v IO, dočim so prejšnji razrešeni dolžnosti, ker odhajajo na nove dolžnosti.

Nadalje so sprejeti sklepi o ustanovitvi novih okrajnih podjetij kot so: promet za živino, s poljskimi pridelki, in okrajno avtoprevoznništvo za osebni in tovarni promet. Okrajne mlekarnice pa se preimenujejo v Okrajno odkupno podjetje z mlekariskimi izdelki.

Sklepi, ki so bili sprejeti na tem zasedanju, vsebujejo važne gospodarsko-politične naloge, ki se postavljajo pred nas v tem tretjem letu Titove petletke. Pri tem nas čakajo veliki napor, ki pa nam ne smejo zastaviti naše poti za boljše bodočnost delovnega ljudstva. Na kraju V. zasedanja okrajno ljudskega odbora so poslani sklepe resolucije CK KPS, IO OF in Prezidijsumu Ljudske skupščine Slovenije.

DEŽURNA TRAFIKA

13. marca 1949 — ima Mačefat Ana, Jezerska cesta.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE, KRANJ
Nedelja, 13. marca ob 17. uri: A. T. Linhart „Ta veselji dan ali Matiček se ženi.“

Ponedeljek, 14. marca ob 17. uri: A. T. Linhart „Ta veselji dan ali Matiček se ženi.“ Dijaška predstava.

KONCERT

13. marca 1949 ob 18. ur' bo v Sindikalnem domu v Kranju koncert pevskega zbora SKUD „Jože Lacka“ iz Ptujja.

KINO KRANJ

11. do 14. marca 1949 — „Kemija in ljubezen“, nemški film — 15. do 17. III. „Voj. parada 1. maja v Moskvi 1. 1948“

KINO TRŽIČ

9. in 10. marca 1949 — „Sovjetska Kirgizija“, sovjetski film.
12. in 13. marca 1949 — „Bogata nevesta“, sovjetski umetniški film.

Organizacija AFŽ v Tržiču je v enotedenskem tekmovanju dostojno počastila 8. marec

Pr' četek svojega tekmovanja so otvorile žene s slavnostno sejo, na kateri so sprejele nove in večje obveze za uspešnejš. in popolnejši razvoj dela organizacije. Naša žena je že za časa okupacije v NOB dala velik delež za zmago nad fašističnimi okupatorji in domačimi izdajalci. Mnogo žena in mater je žrtvovalo najdražje, svoje sinove, hčere in može. Tem materam, vdovam partizanskih borcev so žene Tržiča posvetile svoj prvi dan, kajti to so naše svete žrtve, katerih spomin nam more ostati večno neomadeževan. Tem herojskim ženam in materam gre vse priznanje, ker njihovih žrtev ne bomo mogli nadomesti. Drugi dan so posvetile obiskom ustanov DID-a in otročjih jasli, grškim otrokom v Kranjski gor. in domu onemoglih v Preddvoru. Pri tem so se žene seznanile z delom po teh ustanovah in videle, da naša oblast posveča veliko pažnjo vzgoji pionirjev in on m, ki so pri težkem delu onemogli in imajo sedaj polno zaščito. Spomnile pa so se tudi svojih najdražjih s položitvijo vencev na partizanske grobove. Tudi tem so izkazale dostojno čast in spoštovanje, zavedajoč se, da so na njihovi krvi postavljeni temelji naše nove Jugoslavije. Tretji dan so posvetile ideološko-političnemu delu. Po čitalnih

krožkih vseh kvartov so se žene seznanile s svetovnimi voditeljicami demokratičnih žena, z delom žena po demokratičnih državah, obenem pa so pričele vse najnujnejše težave organizacije. Naslednji dan je bil posvečen terenskim organizacijam AFŽ. Namen teh obiskov je bil v tem, da se ženedelavke povežejo z ženami na vasi in jim dajo vso pomoč pri socialistični preobrazbi vasi. Na dan volitev delegatov OF so bile žene tiste, ki so se masovno udeležile udarniškega dela na Bistriški planini in fizikulturnem igrišču. Pr' tem delu je sodelovalo 83 žena, katere so napravile 414 prostovoljnih ur. Na predvečer praznika so se žene posvetile oderski umetnosti z uprizoritvijo Finžgerjeve drame „Razvalina življenja“. 8. marec pa so posvetile udarniškega delu v DID-u in jaslih. Pri zaključni slavnosti so žene še enkrat dokazale, da so v svojem delu za dostojno proslavitev 8. marca vključile in zajele vse sektorje, se seznanile z vsemi problemi, ki so potrebni za pravilno mobilizacijo naše žene in s tem pokazale, da so tudi danes pripravljene dati vse sile za boljšo bodočnost svoje mlade generacije in za čimprejšnjo izvedbo socializma.

Luis Adamič na obisku v Dražgošah

Pisec knjige „Moja rodna zemlja“, znani slovenski pisatelj in publicist, si je na svojem oddihu, k' ga preživlja v Sloveniji, ogledal v nedeljo, dne 27. februarja 1949, Dražgoše. V omenjeni knjigi je ta ameriški slovenski pisatelj posvetil poglavje o borbi in nesreči, ki je med prvimi doletela Dražgoše, in je zato razumljivo, da si je želel ogledati dejansko stanje. Tja je odšel na povabilo Obnovitvene zadruga.

Po deloma izgotovljeni cesti Rudno—Dražgoše, ki se gradi že od 1. 1945. in bo ob pomoči oblasti gotova letošnje leto, je prispel Luis Adamič v Dražgoše. Predstavniki Obnovitvene zadruga in

vaščani so pisatelja z zadovoljstvom sprejeli. O borbah, ki so se vršile v Dražgošah v mesecu januarju 1942. in o represalijah, ki so temu sledile po nemškem okupatorju, je želel bit' podrobno informiran. To so mu prikazali očividci. Napore maloštevilne partizanske posadke v dneh okupatorske premoči in sijajno zadržanje partizanov so bili podrobno opisani.

Pisatelj se je posebno zanimal o uničenju Dražgoš in sedanji obnovi. Ogle dal se je posamezne novogradnje in bil z uspehi zadovoljen.

Ko je odhajal, je želel, da bi se Dražgoše čimprej obnovile.

Fizkultura in sport

MEDDRUŠTVENO TEKMOVANJE TELOVADNIH DRUŠTEV IN TELOVADNIH AKTIVISTOV LMS TER SINDIKATOV

Med telovadnimi društvi in aktivisti je v letu 1949 razpisano tekmovanje za prehodno zastavo, katero bo na koncu leta podelila OTO v Kranju, ki bo vodila kontrolo nad tekmovanjem. Okrajni telovadni odbor bo sestavil komisijo iz zastopnikov fizkulture, sindikatov in mladine. Pr' trikratni zaporodni osvojitvi prehodne zastave pride ta društvu v trajno last.

Pravi namen tega tekmovanja je, da bo zajelo čim več delavstva, mladine na vasi, posebno pa tiste, kateri v fizkulturno delo do danes še niso vključeni. Dalje je cilj tekmovanja povečanje množičnih obiskov na predavanjih, sestankih in konferencah, kjer se bodo obravnavali vsi važni problemi v razvoju fizkulturnega gibanja. Posebno morajo pri tem skrbeti društva in ak-

KINO ŠKOFJA LOKA

11. do 13. marca 1949 — „Življenje v C tadelu“ — sovjetski umetniški film.

SEZNAM POROK V KRANJU

dne 5. marca 1949

Vujisić Vasilije, Beograd in Zupan Marija, Kokr'ca; Lazarević Branko, Tržič in Žumer Helena, Kranj; Kisilak Ernest, Dolič in Mrak Antonija, Kranj, Gorenje; Arnol Valentin, Železnik in Kržišnik Ana, Železniki; Pirc Albert, Kranj in Šviligoj Mar'ja, Kranj.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond din 1.350.

OGLASI

Kartotečno omarico in plašče za kopiranje ima na zalogi Invalidsko podjetje, Knjigarna in papirnica, Kranj.

tiv: za obisk vadbenih ur in treningov, kakor tudi za pravilno upravljanje društva. Vso pozornost je treba posvetiti povečanju novega kadra kakor tudi telesno strokovni usposobljenosti fizkulturnikov. Vsako društvo ali aktiv bo moralo predhodno za vse prireditve, akademije, javne nastope, množične kroše itd. svoje članstvo temeljito pripraviti, kar bo gotovo rodilo boljše uspehe in pogoje za razvoj društva ali aktiva. Ker je potreben nov kader in je zaželen posebno iz vrst pionirjev, morajo društva prav za to posebej skrbeti.

Da bo tekmovanje rodilo dobre in zadovoljive uspehe ter doseglo pravi namen, se morajo vsa društva in aktivisti tesno povezati z množičnimi organizacijami, jim pravilno objasniti namen tekmovanja, ker brez njihove pomoči telesna vzgoja ne bo mogla zajeti ljudskih množic. Kot imajo vse masovne organizacije in podjetja svoje plane, tako ima tudi fizkultura svojega, a množične organizacije bodo pri izvedbi prva pomoč. Prvi del tekmovanja se bo vršil do 1. maja 1949, nakar bodo na fizkulturnem festivalu razdeljene nagrade in pohvale najboljšim društvom in aktivom. P. A.

NOGOMET:

SFD Tekstilec Tržič je imel 27. februarja 1949 v gosteh nogometno moštvo ŠD Volga iz Solkana. Tekma se je končala z zmago Tekstilca, ki je bil tehnično boljši, z rezultatom 4:2. Gole za Tekstilce so dali: Puškarević 2, Kravcar in Mavček. V povratni tekmi 6. marca 1949 v Solkanu pa je bil rezultat 1:1, ki je popolnoma realen. Delo Tekstilca v zadnjem času v nogometu povoljno napreduje, vendar pa je v vrstah moštva še premalo povezave.

Ali si že poravnal naročnino za „Gorenjski glas“?